

Lågen fører ind i den "hemmelige" have, hvor en grusbelagt sti leder ned til terrassen med det hjemmebyggede shelter. Til den ene side er der højbede med bærbuske og grønsager, til den anden et bed med stauder og træer.

Cottagehave med høns og genbrug

En smedejernslåge leder ind til huset, hvor opstammede laurbærtræer og selvsåede bakkestjerner flankerer hoveddøren.

En lille geranium i ampel og smukke gyldenlak pynter ved Nylas shelter med kurvesofaen, hvor hun nyder at slå sig ned og blot være til.

Et skyggefuldt bed med bregner og bambus. I en zinkbalje bagerst står mammutblad, og ned ad bedkanten kravler en husfred, som er en fin stedsegrøn stau-
de i haven.

For Nyla og Paul blev have en ny dimension i livet, da de for fem år siden købte et hus uden for den engelske by Bath. Siden har de givet deres forstadshave et charmerende cottagepræg med økologi og genbrug som omdrejningspunkt.

For Nyla Abraham er haven ren terapi. Helt bogstaveligt. At passe den, at være i den har reddet hende fra at gå i sort de seneste år, hvor en kronisk sygdom har sat en stopper for hendes ellers aktive liv med vandring, klatring og cykling. I stedet har der været dage, hvor hun knap kunne gå og bare har lagt sig i kurvesofaen i det lille shelter og mærket solen varme kroppen.

– Haven hjælper med at holde depression væk. Når jeg er herude, bliver jeg optaget af at sørge for planterne og glemmer, at benene gør ondt. Det er afstressende med alt det grønne, siger Nyla og fortsætter:

– Vi boede i lejlighed før og vidste intet om have, da vi købte huset, men vi begyndte med at fjerne nogle buske og plante nogle træer og syntes, det var fantastisk at have et stykke jord.

I dag er haven opdelt i tre "rum" på den lange, smalle grund på cirka 400 kvadratmeter. Det første rummer en skyggefuld gårdsplads med bede, som munder solrigt ud

i det næste haverum, som ligger åbent med græsplæne og bede. Bag det ligger den "hemmelige" have gemt og er det eneste haverum, som ikke kan ses fra huset og nabohaverne. Her er køkkenhave, frugthave, arbejdsrum, udhuse og siddepladser.

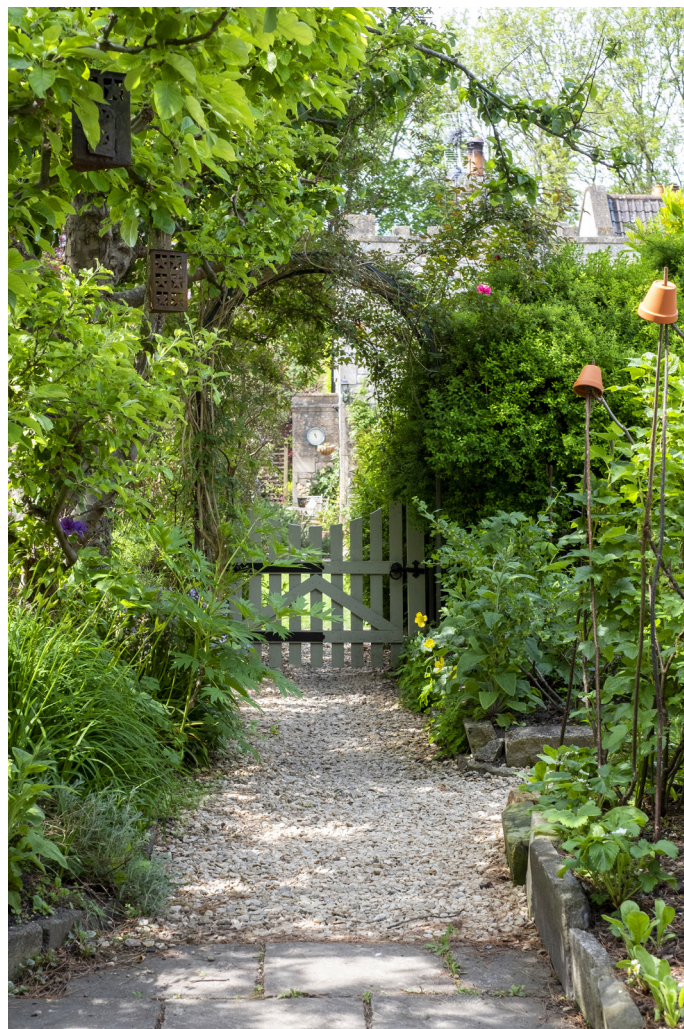
Sidste år blev tre høns føjet til haven, og de er alle navngivet efter berømte havemennesker: Vita (Sackville-West), Gertrud (Jekyll) og Beth (Chatto). Hønsene går frit omkring fra tidlig morgen til solnedgang, gerne i hælene på Nyla, og trives fint med parrets to katte. Dyrene er med til at give en daglig dosis haveglæde.

– Hvis vi boede på landet, ville jeg også have får, men det her er en forstadshave, så det passer ikke rigtigt sammen, smiler Nyla.

VANDT SØLV

Nyla og Pauls hus fra 1850'erne ligger et par kilometer fra byen Bath i England, og haven bliver dyrket økologisk med

TEKST OG FOTO: HANNE GABEL CHRISTENSEN

Et kig op mod huset fra den "hemmelige" have, hvor indgangen er indrammet af en portal med klematis. Lerpotterne på bønnestativerne er til at lægge net over, så fuglene ikke spiser frugterne fra bærbuskene.

Den imponerende blomstrende klatreroser på muren var der, da parret overtog huset, så navnet på den kender de ikke.

Tip!

Brug gennemgående farver og materialer for at skabe sammenhæng i haven, fx. natursten og træ

biodiversitet for øje. Selvsåede blomster får lov at være, hvor de slår sig ned.

– Jeg luger næsten ikke; jeg holder styr på vedbenden, som ellers breder sig for meget, men ellers får haven lov at vokse, som den vil, siger Nyla.

Også i havens interiør er der tænkt i bæredygtighed. Det meste er købt brugt eller bygget i genbrugsmaterialer, og det har tilført haven et personlige præg og finurligt twist.

Den lille have vandt i 2016 sølvmedalje under *Bath in Bloom*, en havekonkurrence i Bath og omegn. Som noget nyt i år holder Nyla og Paul åben have sammen med 3.500 andre private haveejere, og overskuddet går til velgørenhed. Se mere på ngs.org.uk. Du kan desuden følge Nyla på Instagram på [@thesurburbancottagegarden](https://www.instagram.com/thesurburbancottagegarden) og på bloggen thesurburbancottagegarden.com ♦

Den grusbelagte gårdsplads er tilført et vildt præg med natursten og planter i gruset, blandt andet sporebaldrian, og en gammel rosmarin. Klatreroser og klematis giver højde, og frodigheden suppleres af pletter med blandt andre rododendron og dværgfyr.

Hønsene hygger sig på græsset mellem storkenæb og dagpragtstjerne i den vilde del af haven. Hængesofaen er omgivet af vild kørvel, akeleje og digitalis, som selvsår og får lov at vokse, hvor de vil. Det lille pilehegn har Paul flettet.

Tip!
Brug små skure, sheltere og hegn til at skabe hygge i haven

Trinene og den gamle smedejernslåge fører op til den "hemmelige" have og er flankeret af nellikerod 'Mai Tai' og mørkløvet alunrod, som får gule blomster.

Den gamle, krogede rosmarin var der, da Nyla og Paul flyttede ind for fem år siden, og de nyder både smagen og synet af den. Rumdeleren, som er inspireret af markhegn, har Paul selv bygget.